

Motion till riksdagen 2025/26:2506

av **Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M)**

Strömmingsbestånden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta ytterligare åtgärder för att vända utvecklingen för strömmingsbestånden i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Östersjön är ett av världens mest förorenade hav, och fiskare längs kusten har under flera års tid vittnat om drastiskt minskade fiskbestånd i skärgården. Minskande strömmingsbestånd har diskuterats under lång tid. Enligt ICES senaste beståndsbedömning (2025) är situationen fortsatt kritisk. Råden pekar på mycket låga eller till och med nollkvoter i flera områden, vilket visar att bestånden ligger under den nivå som krävs för att säkra en framtida återhämtning.

Småskaliga fiskares fångster har minskat kontinuerligt sedan 1990-talet, och det svenska yrkesfisket har inte bara minskat under perioden 2010–2019 utan även därefter, med särskilt tydliga nedgångar i fångster under 2020–2024. Detta slår hårt mot både kustsamhällen och den nationella livsmedelsförsörjningen. Även forskningen visar att situationen för strömmingsbestånden i Östersjön är akut.

Fisken är en gemensam resurs som lever och rör sig fritt över nationsgränser. Vi vet att flera bestånd i dag är kraftigt hotade. För att arbeta för en mer hållbar framtid för fisken krävs därför lösningar på både nationell nivå och inom EU. Den gemensamma fiskeripolitiken har som mål att stoppa överfiske och utfiskning, skydda konsumenter och trygga yrkesfiskarnas försörjning – och Sverige behöver vara en pådrivande röst för att dessa mål uppfylls i praktiken.

Sveriges lantbruksuniversitet, som tar fram data och underlag till Havs- och vattenmyndigheten samt till EU:s expertråd i fiske, ICES, har tydligt påpekat att den mest effektiva åtgärden för att stärka beståndet av stor strömming är att minska kvoterna. Detta kräver att beslut fattas på vetenskaplig grund, även när de är svåra.

Felrapporteringar och överträdelser vid fisket i Östersjön är fortfarande av sådan omfattning att underlagen för kommande beslut riskerar att bli felaktiga. Därtill är sanktionsavgifterna ofta så låga att de inte avskräcker från fusk och därmed kan strida mot EU:s gemensamma fiskeripolitik. EU-kommissionen har vid upprepade tillfällen påtalat brister i det svenska kontrollsystemet. Kritiken är att Sverige inte har agerat tillräckligt snabbt och kraftfullt. Det är därför avgörande att kontrollen både inom Sverige och på EU-nivå stärks.

Det nya regelverk för fiskerikontroll som antogs 2023 under det svenska ordförandeskapet är nu på väg att implementeras. Det omfattar bland annat satellitövervakning av fartyg och digital rapportering av fångster. Regelverket är ett viktigt steg framåt, men det kräver att Sverige tar ansvar för en konsekvent tillämpning. Seriösa yrkesfiskare ska ges förutsättningar att bedriva ett hållbart fiske, samtidigt som fuskets måste slås ned med kraft.

Vi är många som rör oss i och runt Östersjön och som alltför tydligt ser att vårt gemensamma innanhav inte mår bra. Övergödningen visar sig genom algbloomning, som leder till syrebrist och bottendöd. Klimatförändringar förvärrar situationen genom varmare vatten, vilket förstärker syrebristen och försämrar återväxten. Mycket är gjort, inte minst av moderatledda regeringar på 2000-talet, men kraftfulla åtgärder är fortsatt nödvändiga för att vända utvecklingen för strömmingen.

Moderaterna har under lång tid aktivt och målmedvetet drivit på för bättre villkor för Östersjöns återhämtning. Det handlar bland annat om ett förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden innanför trålgränsen, ett prov där trålgränsen flyttades ut för att skydda strömmingens lek och att bilda den första marina nationalparken i Östersjön (Nämdöskärgåden). Men åtgärdslistan för att rädda strömmingen behöver vara längre än så. För att nå resultat krävs också en minskning av strömmingsfisket, ökad jakt på säl och skarv som hotar de små kustnära bestånden, samt ett övervägande om att totalstoppa industritrålarna i Östersjön.

Sverige behöver fortsätta vara en ledande röst i EU för ett hållbart fiske, starkare kontrollsystem och ett friskare Östersjön – till gagn för både miljön, fiskbestånden och framtida generationer. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Lars Beckman (M)

Anna af Sillén (M)